

แผนพัฒนาจังหวัด ๔ ปี
(ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐)
จังหวัดบุรีรัมย์

สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์
กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด
โทร. ๐ ๔๔๖๖ ๖๕๓๔

(ปรับปรุงครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗)

คำนำ

สืบเนื่องมาจาก พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๕๐ ได้บัญญัติในเรื่องราชการบริหารส่วนภูมิภาค ในส่วนของจังหวัด โดยกำหนดให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดสามารถยื่นคำขอขบประมาณได้ รวมทั้งกำหนดให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดหรือแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานแบบบูรณาการในจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ.๒๕๕๑

มติ ก.น.จ. เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เห็นชอบนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐) และการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยให้จังหวัดดำเนินการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐) และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามนโยบาย หลักเกณฑ์ แนวทางที่ ก.น.จ. กำหนด ส่งหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาจังหวัด ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๐) ของจังหวัดบุรีรัมย์ ฉบับนี้ถูกจัดทำขึ้น โดยคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ได้มอบหมายให้ คณะทำงาน (Focus group) เพื่อการขับเคลื่อนปัจจัยแห่งความสำเร็จ (๙ ดี) ด้วยตัวแบบระบบการบริหารจัดการรายกรณี BCM - Model : Buriram Case Management Model แต่ละดีดำเนินการประชุมร่วมกับคณะทำงาน (Focus group) ภายในกลุ่มแต่ละดีที่รับผิดชอบ เพื่อดำเนินการทบทวนแผน ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐) ให้สอดคล้องกับธรรมนูญหมู่บ้านสันติสุข ๙ ดี คัมภีร์สร้างอนาคตที่ดีให้ลูกหลาน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ และนโยบายรัฐบาล ซึ่งจังหวัดบุรีรัมย์ ในฐานะผู้มีบทบาทที่จะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในโลกนี้ต่างๆ ของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด จะต้องมาจากสภาพปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ของจังหวัดบุรีรัมย์ อย่างแท้จริง ส่วนราชการต่างๆ ในฐานะหน่วยงานของรัฐเป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาตามความต้องการของประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความ “กินดีอยู่ดี และมีความสุข” โดยได้นำแนวคิดของรูปแบบของตัวแบบระบบการบริหารจัดการรายกรณี B – CM Model : Buriram Case Management Model มาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด เน้นกระบวนการของการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ฉบับนี้ จะได้รับการสนองตอบและได้งบประมาณสนับสนุนเพื่อยังประโยชน์กับพี่น้องประชาชนต่อไป

จังหวัดบุรีรัมย์

ธันวาคม ๒๕๕๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดบุรีรัมย์	๔-๑๔
๒. ข้อมูลสรุปความต้องการของประชาชน	๑๕-๑๖
๓. ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัด	๑๖-๒๒
๕. แผนพัฒนาจังหวัด (วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนา)	๒๔-๓๐
๖. การเชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด แผนภูมิภาค และแผน ๑๑	๓๑-๓๑
๗. แนวคิดแผนงาน/โครงการ (แบบ จ. ๑)	
๗.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ “ด้านเศรษฐกิจ”	๓๒-๔๑
๗.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ “ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต	๔๒-๔๙
๗.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ “ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”	๕๐-๕๓
๗.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ “ด้านรักษาความมั่นคงและความสงบ”	๕๔-๕๘
๗.๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ “ด้านการบริหารจัดการ”	๕๙-๖๐

.....

แผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ ๔ ปี

ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปของจังหวัดบุรีรัมย์

- ด้านกายภาพ (ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ ลักษณะภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ ฯลฯ)
- ด้านการปกครอง (อาณาเขต เขตการปกครอง โครงสร้างบริหารราชการส่วนภูมิภาค ส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชนในจังหวัด ประชากรและโครงสร้างประชากร ฯลฯ)
- ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ การคมนาคม การสื่อสาร โทรคมนาคม แหล่งน้ำ ฯลฯ)

๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ประวัติความเป็นมา

นักโบราณคดีและนักประวัติศาสตร์ให้ข้อสันนิษฐานโดยสรุปว่า จังหวัดบุรีรัมย์เคยเป็นที่ตั้งอาณาจักรอันยิ่งใหญ่ รุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยทวารวดี (พุทธศตวรรษที่ ๑๒ - ๑๖) เชื่อมต่อจนถึงสมัยลพบุรี (พุทธศตวรรษที่ ๑๖ - ๑๘) จากนั้นก็เริ่มเสื่อมอำนาจลงและแตกแยก อาจจะได้ด้วยเหตุภัยธรรมชาติหรือสงคราม ประชาชนกระจ่ายออกไปตั้งชุมชนเล็ก ๆ ตามป่าหรือชายแดน เรียกว่า “เขมรป่าดง”

สมัยกรุงธนบุรี พ.ศ. ๒๓๑๙ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ขณะดำรงพระยศเจ้าพระยาจักรี เสด็จฯ มาทรงจัดระเบียบการปกครองเมืองนางรอง รวบรวมผู้คนเมืองตลุง เมืองสุรินทร์ เมืองสังขะ และเมืองขุขันธ์ ก่อตั้งเป็นเมืองใหม่ ณ ชัยภูมิป่าทุ่งต้นแป๊ะเรียกว่า “เมืองแป๊ะ” คือเมืองบุรีรัมย์ปัจจุบัน ความชอบครั้งนี้ ได้รับพระราชทานพระอิสริยยศ เป็นสมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก พ.ศ. ๒๔๕๐ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้กระทรวงมหาดไทยปรับปรุง หัวเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มณฑลนครราชสีมาประกอบด้วย ๓ เมือง ๑๗ อำเภอ คือ เมืองนครราชสีมา ๑๐ อำเภอ เมืองชัยภูมิ ๓ อำเภอ และเมืองบุรีรัมย์ ๔ อำเภอ คือ นางรอง พุทไธสง ประโคนชัย และรัตนบุรี (ปัจจุบันอยู่ในเขตการปกครองของจังหวัดสุรินทร์) ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการอาณาจักรสยาม พ.ศ. ๒๔๗๖ ขึ้นยุบมณฑล และจัดระเบียบบริหารราชการ ออกเป็นจังหวัดและอำเภอ เมืองบุรีรัมย์จึงมีฐานะเป็น “จังหวัดบุรีรัมย์” แต่นั้นเป็นต้นมา

จังหวัดบุรีรัมย์ หมายถึงเมืองแห่งความรื่นรมย์เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญน่าเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งโบราณสถานศิลปะแบบขอมโบราณที่มีอยู่มากมายกระจายอยู่ในพื้นที่ทั้งจังหวัด อีกทั้งยังเป็นที่ยู่งักในฐานะเมืองเกษตรกรรมและหัตถกรรม เพราะเป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิที่มีคุณภาพดี และเป็นแหล่งทอผ้าไหมที่สวยงามและมีชื่อเสียง นอกจากนี้ด้วยสภาพพื้นที่ตั้งมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน จึงทำให้มีความหลากหลายของเชื้อชาติซึ่งก่อให้เกิดความหลากหลายของประเพณีวัฒนธรรม จนทำให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปดังคำขวัญของจังหวัดที่ว่า **“เมืองปราสาทหิน ถิ่นภูเขาไฟ ผ้าไหมสวย รวยวัฒนธรรม”**

ขณะเดียวกันบุรีรัมย์ก็มีบทบาทสำคัญในด้านอุตสาหกรรมอีกสถานะหนึ่ง เพราะเป็นแหล่งผลิตหินก่อสร้างแหล่งใหญ่ที่มีคุณภาพดีที่สุดของประเทศ โดยเฉพาะในย่านอำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอนางรอง และอำเภอเฉลิมพระเกียรติฯ สามารถส่งหินจำหน่ายให้แก่จังหวัดต่างๆ ในเขตภาคอีสานตอนล่างและภาคอื่นๆ

๑.๒ ลักษณะทางกายภาพ

● ตำแหน่งที่ตั้ง

จังหวัดบุรีรัมย์ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๔ องศา ๑๕ ลิปดาเหนือ กับ ๑๕ องศา ๔๕ ลิปดาเหนือ เส้นแวงที่ ๑๐๒ องศา ๓๐ ลิปดาตะวันออก กับ ๑๐๓ องศา ๔๕ ลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ ประมาณ ๓๘๕ กิโลเมตร ทางรถไฟประมาณ ๓๗๖ กิโลเมตร

● ขอบเขตจังหวัด

- ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคามจังหวัดสุรินทร์
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสุรินทร์
- ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดสระแก้ว และประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา

● พื้นที่จังหวัด

จังหวัดบุรีรัมย์ มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๑๐,๓๙๓.๙๔๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๖,๔๕๑,๑๗๘.๑๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๑ ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และคิดเป็นร้อยละ ๒.๐๑ ของพื้นที่ประเทศไทย

- พรมแดน

จังหวัดบุรีรัมย์ มีพรมแดนโดยรอบยาวประมาณ ๖๓๘ กิโลเมตร เป็นพรมแดนที่เป็นธรรมชาติ ทั้งสิ้น คือ ใช้แนวสันเขาแบ่งเขตยาวประมาณ ๑๗๐ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘๙ พรมแดนที่เป็นลำน้ำยาวประมาณ ๓๖๓ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๑๕ และใช้เส้นแนวตรงในที่ราบเป็นแนวพรมแดนอีก ๑๕๐ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๙๖

- รูปร่าง

รูปร่างของจังหวัดบุรีรัมย์ มีความยาวมากกว่าความกว้าง กล่าวคือ วัตความยาวของจังหวัดจากแผนที่ภูมิศาสตร์ อัตราส่วน ๑ : ๒๕๐,๐๐๐ ของกรมแผนที่ทหารได้ประมาณ ๑๘๒ กิโลเมตร ส่วนความกว้างวัดได้ประมาณ ๙๐ กิโลเมตร ในทางภูมิศาสตร์การเมืองได้วิเคราะห์รูปร่างที่ดีของพื้นที่ไว้ว่า จะต้องมีความยาวและความกว้างเท่ากันหรือ ยาว : กว้าง เท่ากับ ๑ ซึ่งรูปร่างของพื้นที่ดังกล่าวอาจเกือบกลม หรือ เป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส เมื่อพิจารณารูปร่างของจังหวัดบุรีรัมย์แล้วจะมีรูปร่างคล้ายเต่า มีหัวอยู่ทางตอนบนและลำตัวอยู่ทางตอนกลางและตอนใต้ ถ้าคิดตามสัดส่วนความยาวต่อความกว้างแล้ว จะมีค่าประมาณ ๒.๐๒ ซึ่งเป็นรูปร่างที่ไม่ดีคือ ไม่กะทัดรัด เพราะจะมีรูปร่างยาวรีในตอนบนแล้วแผ่กว้างทางตอนกลางและตอนใต้ จึงทำให้เกิดข้อเสียในด้านต่าง ๆ การสื่อสารโทรคมนาคมไม่สะดวก ยากแก่การพัฒนา เสียค่าใช้จ่ายในการพัฒนาสูง ตลอดจนการดูแล ของเจ้าหน้าที่ไม่ทั่วถึง

● ลักษณะภูมิประเทศ

- ลักษณะพื้นที่

ภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูงทางตอนใต้ บริเวณอำเภอละหานทราย อำเภอโนนดินแดง และอำเภอบ้านกรวด มีเทือกเขาบรรทัดและเทือกเขาพนมดงรัก กั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย พื้นที่ลาดจากทิศใต้ลงไปทางทิศเหนือมีลักษณะเป็นลูกคลื่นน้อยๆ เป็นที่ราบขั้นบันไดช่องเขา และภูมิประเทศที่เกิดจากภูเขาไฟ ลักษณะภูมิประเทศที่สำคัญแบ่งได้ ๓ ลักษณะ คือ

๑. พื้นที่สูงและภูเขาทางตอนใต้ เป็นพื้นที่ลอนลึก ภูเขาและช่องเขา บริเวณเทือกเขาพนมดงรักมีความสูงตั้งแต่ ๒๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล ครอบคลุมพื้นที่ร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ บริเวณด้านตะวันตกของอำเภอนางรอง ตอนใต้ของอำเภอโนนสุวรรณ อำเภอหนองกี่ อำเภอนางรอง อำเภอปะคำ อำเภอละหานทราย อำเภอบ้านกรวด และอำเภอโนนดินแดง

๒. พื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้นตอนกลางของจังหวัด ความสูงประมาณ ๑๕๐-๒๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง พื้นที่จะทอดขนานเป็นแนวยาวทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตก ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ บริเวณอำเภอประโคนชัย อำเภอพลับพลาชัย อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอห้วยราช อำเภอลำปลายมาศ อำเภอคูเมือง อำเภอกระสัง อำเภอบ้านด่าน และบางส่วนของอำเภอนางรอง อำเภอนองกี่ อำเภอนองหงส์ อำเภอสตึก อำเภอพุทไธสง อำเภอนาโพธิ์ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ อำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอชำนิ และอำเภอแคนดง

๓. พื้นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำมูล มีความสูงเฉลี่ยต่ำกว่า ๑๕๐ เมตร ได้แก่ พื้นที่บริเวณอำเภอพุทไธสง อำเภอคูเมือง และอำเภอสตึก

● **ลักษณะภูมิอากาศ**

จังหวัดบุรีรัมย์มีสภาพภูมิอากาศร้อน จัดอยู่ในภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน โดยมีระยะช่วงฤดูฝนสลับกับช่วงอากาศแห้งแล้งซึ่งแตกต่างกันอย่างชัดเจน

- **อุณหภูมิ**

มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๒๗.๔๖ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดในฤดูร้อนเดือนเมษายน เฉลี่ย ๔๑.๑ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดในฤดูหนาวเดือนธันวาคม เฉลี่ย ๑๔.๔ องศาเซลเซียส (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานางรอง อ.นางรอง จังหวัดบุรีรัมย์)

- **ปริมาณน้ำฝน**

ในปี ๒๕๕๖ ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี ๑,๒๗๗.๔ มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตก ๑๑๙ วัน (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานางรอง อ.นางรอง จังหวัดบุรีรัมย์)

- **ความชื้นสัมพัทธ์**

ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยทั้งปีประมาณ ๗๖.๙๒ เปอร์เซ็นต์ โดยในเดือนตุลาคม มีความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเฉลี่ย ๙๖.๔๕ เปอร์เซ็นต์ และในเดือนมีนาคม ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดเฉลี่ย ๔๓.๕๕ เปอร์เซ็นต์ (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานางรอง อ.นางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ข้อมูล ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖)

๑.๓ ข้อมูลการปกครอง/ประชากร

ประกอบด้วย ๒๓ อำเภอ ๑๘๘ ตำบล ๒,๕๔๖ หมู่บ้าน ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๓ เทศบาลเมือง ๕๙ เทศบาลตำบล ๑๔๖ องค์การบริหารส่วนตำบล ๔๒๔,๐๐๔ ครัวเรือน ประชากร ๑,๕๗๓,๘๖๙ คน (ชาย ๗๘๕,๓๙๘ คน หญิง ๗๘๘,๔๗๑ คน) อำเภอเมืองบุรีรัมย์มีประชากรมากที่สุด มีจำนวน ๒๑๕,๔๕๓ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๙ รองลงมาคือ อำเภอประโคนชัย มีจำนวน ๑๓๕,๕๔๓ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๘.๖๑ ส่วนอำเภอโนนสุวรรณมีจำนวนประชากรน้อยที่สุด มีจำนวน ๒๔,๗๘๖ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๑.๕๔

ตาราง หน่วยการปกครองของจังหวัดบุรีรัมย์ ปี พ.ศ.๒๕๕๗

ที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	พื้นที่ (ตร.กม.)	องค์กรปกครองท้องถิ่น			จำนวนประชากร	จำนวนครัวเรือน
					ทม.	ทต.	อบต.		
๑	เมืองบุรีรัมย์	๑๘	๓๒๓	๗๑๘,๒๓๕	๒	๔	๑๓	๒๑๕,๔๕๓	๖๗,๐๙๒
๒	นางรอง	๑๕	๑๘๘	๙๑๔,๐๐๐	๑	๑	๑๔	๖๗,๒๕๕	๑๗,๔๙๘
๓	ประโคนชัย	๑๖	๑๘๒	๘๙๐,๑๒๑		๔	๑๓	๑๓๙,๕๕๓	๒๕,๐๕๐
๔	พุทไธสง	๗	๙๗	๓๒๙,๐๐๐		๑	๗	๑๑๑,๒๒๔	๓๓,๔๖๔
๕	ลำปลายมาศ	๑๖	๒๑๖	๘๐๒,๙๕๐		๒	๑๕	๖๙,๘๖๙	๑๘,๗๖๐
๖	สตึก	๑๒	๑๗๙	๘๐๓,๐๐๐		๔	๙	๗๒,๗๘๙	๑๙,๓๙๑
๗	กระสัง	๑๑	๑๖๘	๖๕๒,๗๐๐		๔	๘	๑๐๔,๗๓๕	๓๕,๔๕๐
๘	ละหานทราย	๖	๘๔	๖๖๙,๐๐๐		๕	๒	๗๕,๖๗๑	๒๐,๔๕๕
๙	บ้านกรวด	๙	๑๑๕	๕๘๓,๐๐๐		๘	๓	๕๖,๗๐๗	๑๓,๒๖๑
๑๐	คูเมือง	๗	๑๐๖	๔๔๒,๐๐๐		๒	๗	๑๓๔,๑๖๙	๓๔,๓๓๓
๑๑	หนองกี่	๑๐	๑๐๘	๓๘๕,๐๕๐		๓	๘	๑๑๑,๕๒๘	๒๙,๔๕๓
๑๒	ปะคำ	๕	๗๗	๒๖๙,๐๒๙		๑	๔	๔๕,๒๐๗	๑๓,๓๕๘
๑๓	หนองหงส์	๗	๑๐๐	๓๓๕,๐๐๐		๒	๖	๓๓,๑๖๒	๘,๘๕๒
๑๔	นาโพธิ์	๕	๖๕	๒๕๕,๐๐๐		๑	๕	๔๙,๘๙๗	๑๒,๓๐๙
๑๕	พลับพลาชัย	๕	๖๗	๓๐๖,๖๗๐		๒	๔	๔๔,๐๖๒	๑๐,๖๖๕
๑๖	ห้วยราช	๘	๘๐	๑๗๔,๕๐๐		๓	๕	๓๗,๐๘๑	๘,๕๕๓
๑๗	โนนสุวรรณ	๔	๕๖	๑๘๙,๖๓๐		๒	๓	๒๔,๗๘๖	๖,๗๔๘
๑๘	ชำนิ	๖	๖๓	๒๔๒,๐๐๐		๒	๔	๓๔,๗๐๘	๘,๑๔๑
๑๙	โนนดินแดง	๓	๓๗	๔๔๘,๐๖๐		๑	๓	๒๗,๐๖๕	๖,๙๑๐
๒๐	เฉลิมพระเกียรติ	๕	๖๗	๓๕๐,๐๐๐		๓	๒	๒๘,๐๖๕	๘,๒๔๘
๒๑	บ้านใหม่ไชยพจน์	๕	๕๕	๑๗๘,๐๐๐		๑	๕	๓๐,๙๔๑	๗,๐๐๘
๒๒	บ้านด่าน	๔	๕๙	๑๕๙,๐๐๐		๒	๒	๓๒,๙๒๓	๘,๔๐๓
๒๓	แคนดง	๔	๕๔	๒๙๘,๐๐๐		๑	๔	๔๐,๐๒๙	๑๐,๖๒๒
	รวม	๑๘๘	๒๕๔๖	๑๐,๓๙๓,๙๔๕	๓	๕๙	๑๔๖	๑,๕๗๓,๘๖๙	๔๒๔,๐๐๔

ตาราง จำนวนประชากรและการเปลี่ยนแปลงประชากร ๔ ปี ย้อนหลัง

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากร (คน)			เกิด (คน)	ตาย (คน)
	ชาย	หญิง	รวม		
๒๕๕๔	๗๖๗,๒๕๒	๗๗๒,๑๕๕	๑,๕๓๙,๔๐๗	๑๗,๒๗๐	๙,๔๙๗
๒๕๕๕	๗๘๑,๘๕๐	๗๘๔,๘๙๐	๑,๕๖๖,๗๔๐	๑๖,๖๓๗	๙,๔๘๒
๒๕๕๖	๗๘๕,๒๑๕	๗๘๘,๒๒๓	๑,๕๗๓,๔๓๘	๑๖,๕๓๒	๙,๘๓๔

(ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดบุรีรัมย์)

ตารางที่ จำนวนและร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๕๖)

ประเภทองค์กร	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ (%)
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๑	๐.๔๘
เทศบาลเมือง	๓	๑.๔๔
เทศบาลตำบล	๕๙	๒๘.๒๓
องค์การบริหารส่วนตำบล	๑๔๖	๖๙.๘๕
รวมทั้งหมด	๒๐๙	๑๐๐

๑.๔ ข้อมูลเศรษฐกิจ

สภาพทางเศรษฐกิจ โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดบุรีรัมย์ ขึ้นกับการผลิต

๔ สาขาหลัก ได้แก่ สาขาเกษตร สาขาการค้า สาขาอุตสาหกรรม และสาขาการบริการ

- ภาคการเกษตร เช่น ข้าว มีพื้นที่ปลูก ๓,๐๕๖,๕๒๑ ไร่ มันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูก ๓๐๑,๓๑๒ ไร่ อ้อย มีพื้นที่ปลูก ๒๕๐,๒๒๐ ไร่ ยางพารา มีพื้นที่ปลูก ๑๗๓,๙๖๙ ไร่ ยูคาลิปตัส มีพื้นที่ปลูก ๖๑,๑๙๗ ไร่ ครั้วเรือนเกษตรกร ๒๐๘,๐๓๘ ครั้วเรือน แรงงานด้านการเกษตร ๕๕๖,๓๐๙ คน

- ภาคอุตสาหกรรม มีโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ๕๑๖ โรงงาน(ณ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖) เงินลงทุน ๑๓,๕๓๗ ล้านบาท มีการจ้างงาน ๑๓,๒๕๐ คน ส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมการเกษตร เช่น โรงสีข้าว โรงงานน้ำตาล โรงงานผลิตยางแผ่น ยางแท่ง เป็นต้น การลงทุนส่วนใหญ่เป็นภาคเกษตร รองลงมาได้แก่ เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย และอาหาร เป็นต้น

- ภาคการพาณิชย์กรรม รวมถึงการค้าและบริการ ธุรกิจการค้าที่สำคัญในจังหวัดคือ ธุรกิจค้าส่ง ประเภทวัสดุก่อสร้าง/อุปกรณ์ชิ้นส่วน สิ่งทอ วัสดุก่อสร้าง มูลค่าประมาณร้อยละ ๖๐ และธุรกิจค้าปลีก

- ภาคการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดบุรีรัมย์เป็นการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับอารยธรรมขอมโบราณ เช่น ปราสาทเขาพนมรุ้ง ปราสาทเมืองต่ำ เขาวังคาร เขาลายบัว บุรีรัมย์เป็นเมืองภูเขาไฟ มีภูเขาไฟที่ดับแล้ว จำนวน ๖ แห่ง มีปล่องภูเขาไฟที่ชัดเจน โดยเฉพาะที่เขากระโดง ในเขตอำเภอเมืองฯ ซึ่งจังหวัดกำลังพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญ มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ พื้นที่ชุ่มน้ำบุรีรัมย์ (อ่างเก็บน้ำสนามบิน อ่างเก็บน้ำห้วยตลาด และอ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ วนอุทยานเขากระโดง มีแหล่งศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต ได้แก่ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง ในต้นเดือนเมษายนของทุกปี กลุ่มเตาเผาเครื่องเคลือบพันปี ศูนย์หัตถกรรมอำเภอนาโพธิ์ และศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้ นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ สนามฟุตบอลไอโมบาย สเตเดียม สนามแข่งรถบุรีรัมย์ซิ่งอินเตอร์เนชั่นแนล เซอร์กิต และจุดผ่อนปรนการค้าช่องสายตะกู

๑.๕ ลักษณะทางสังคม

- จังหวัดบุรีรัมย์ มีครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. (๓๐,๐๐๐ บาท / คน / ปี) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๒,๐๘๒ ครัวเรือน ครัวเรือนยากจนมีแนวโน้มลดลง รายได้เฉลี่ยต่อคนเพิ่มขึ้น

- **ด้านการศึกษา** จังหวัดบุรีรัมย์แบ่งการศึกษาออกเป็นเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ๔ เขต และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๒ จำนวนสถานศึกษา ๙๒๐ แห่ง แบ่งเป็นระดับอุดมศึกษา ๔ แห่ง ระดับอาชีวศึกษา ๗ แห่ง ระดับมัธยมศึกษา ๖๖ แห่ง ระดับประถมศึกษา ๘๔๓ แห่ง จากข้อมูลที่ผ่านมาแนวโน้มความต้องการด้านการศึกษาเพิ่มขึ้นจำนวนนักเรียนต่อห้องเพิ่มขึ้น มีการแบ่งเขตความรับผิดชอบในด้านการศึกษาดังนี้

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ รับผิดชอบ ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอขำนิ อำเภอลำปลายมาศ และอำเภอบ้าน

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ รับผิดชอบ ๕ อำเภอ ได้แก่ อำเภอประโคนชัย อำเภอกระสัง อำเภอห้วยราช อำเภอบ้านกรวด และอำเภอพลับพลาชัย

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต ๓ รับผิดชอบ ๘ อำเภอ ได้แก่ อำเภอนางรอง อำเภอปะคำ อำเภอละหานทราย อำเภอหนองกี่ อำเภอโนนสุวรรณ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอหนองหงส์ และอำเภอโนนดินแดง

๔. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต ๔ รับผิดชอบ ๖ อำเภอ ได้แก่ อำเภอพุทไธสง อำเภอคูเมือง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ อำเภอนาโพธิ์ อำเภอสตึก และอำเภอแคนดง

๕. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ รับผิดชอบโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกแห่งในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๓ อำเภอ มีสถานศึกษาทั้งสิ้น ๖๖ แห่ง

- **ด้านการสาธารณสุข** จังหวัดบุรีรัมย์มีโรงพยาบาลศูนย์ ๑ แห่ง โรงพยาบาลชุมชน ๒๒ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๒๒๔ แห่ง สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ๒๖๔ แห่ง (โรงพยาบาลเอกชน ๑ แห่ง คลินิกเอกชน ๒๖๓ แห่ง) มีแพทย์ ๒๐๙ คน ทันตแพทย์ ๖๑ คน เภสัชกร ๑๓๒ คน และพยาบาลวิชาชีพ ๑,๕๗๒ คน อัตราส่วนต่อประชากร แพทย์เท่ากับ ๑ : ๗,๕๑๒ คน ทันตแพทย์เท่ากับ ๑ : ๒๕,๗๓๙ คน เภสัชกรเท่ากับ ๑ : ๑๑,๘๙๔ คน และพยาบาลเท่ากับ ๑ : ๙๙๘ คน

- **ด้านศาสนา** ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประมาณ ๙๘ % ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามประมาณ ๒ %

- **ด้านภาษา** ประชากรพื้นที่ตอนบนของจังหวัดส่วนใหญ่พูดภาษาอีสาน ตอนล่างและพื้นที่ติดจังหวัดสุรินทร์พูดภาษาเขมร และพื้นที่ติดจังหวัดนครราชสีมาพูดภาษาไทยโคราช

- แรงงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ จังหวัดบุรีรัมย์ มีประชากรที่อยู่ในวัยแรงงาน จำนวน ๘๘๐,๓๖๙ คน เป็นผู้มีงานทำแล้ว จำนวน ๔๙๔,๗๙๕ คน เป็นผู้ว่างงาน จำนวน ๓๘๕,๕๗๔ คน ผู้ว่างงานส่วนมากเป็นผู้ว่างงานนอกฤดูกาล และจากสถิติที่ผ่านมา เมื่อเปรียบเทียบกำลังแรงงานกับผู้มีงานทำแล้ว ปรากฏว่าแต่ละเดือนจะมีจำนวนผู้มีงานทำเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทุกเดือน เนื่องจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดบุรีรัมย์ จึงทำให้มีการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น

๑.๖ โครงสร้างพื้นฐาน

การสาธารณูปโภค

- ประปา จังหวัดบุรีรัมย์มีแหล่งผลิตน้ำประปา ๑๒ แห่ง แหล่งผลิตน้ำประปามากที่สุด คือ สำนักงานประปาบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ที่อ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก ตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ มีกำลังการผลิตรวม ๑๑,๗๙๗,๒๗๘ ลูกบาศก์เมตร จำนวนผู้ใช้น้ำ ๓๔,๖๖๐ ราย

- ไฟฟ้า การจำหน่ายกระแสไฟฟ้าภายในจังหวัดทั้งสิ้น ๔๖๖,๘๒๕,๓๗๘ ยูนิท ให้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้า จำนวน ๒๙๖,๔๖๓ ราย

- โทรศัพท์ จังหวัดบุรีรัมย์ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มีโทรศัพท์ให้บริการครบทุกหมู่บ้าน โดยมีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ทั้งสิ้น ๓๗,๘๔๗ เลขหมาย

การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดบุรีรัมย์ มีทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด ตลอดจนทางหลวงท้องถิ่น (ทางหลวงชนบท) ที่สามารถใช้เดินทางติดต่อภายในจังหวัด และระหว่างจังหวัดได้สะดวกทุกฤดูกาล มีเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่านจังหวัดบุรีรัมย์ในเขตท้องที่อำเภอลำปลายมาศ อำเภอเมือง อำเภอห้วยราช และอำเภอกระสัง นอกจากนั้นยังสามารถเดินทาง ทางอากาศโดยเครื่องบินได้ มีเครื่องบินเดินทางจากจังหวัดบุรีรัมย์-กรุงเทพฯ ,กรุงเทพฯ-บุรีรัมย์ ทุกวัน

๑.๗ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๑) พื้นที่ป่า

- พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (๒๒ ป่า) เนื้อที่ ๑,๗๕๐,๐๖๙.๕๐ ไร่ มอบให้ ส.ป.ก. เนื้อที่ ๑,๐๓๘,๘๑๔.๕๐ ไร่ คงเหลือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติของกรมป่าไม้ เนื้อที่ ๑๔๔,๕๑๙ ไร่

- พื้นที่ป่าขยายเพิ่ม เช่น พื้นที่สวนป่าตามโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ พื้นที่ป่าชุมชน ฯลฯ รวมพื้นที่ป่าขยายเพิ่ม เนื้อที่ ๓๕,๔๒๖ ไร่ ๑ งาน ๒๘ ตารางวา

รวมพื้นที่ป่าในท้องที่จังหวัดบุรีรัมย์เนื้อที่ ๗๙๔,๖๕๙ ไร่ ๑ งาน ๒๘ ตารางวา

(๒) หิน บุรีรัมย์มีภูเขาไฟที่ดับแล้ว ๖ ลูก บริเวณรอบๆ ภูเขาไฟ ยังอุดมไปด้วยหิน บะซอลท์ ที่มีคุณภาพดี แข็งแกร่ง เหมาะสำหรับใช้ในการก่อสร้างอาคาร ถนน และงานก่อสร้างต่างๆ ไปจึงมี ผู้ประกอบกิจการโรงโม่หินในจังหวัดจำนวนมากถึง ๑๐ โรง ส่งหินที่บดย่อยแล้วไปขายในหลายๆ จังหวัด

(๓) **ทรายน้ำจืด** มีทรายน้ำจืดอยู่ริมฝั่งแม่น้ำมูล ในท้องที่อำเภอคูเมือง พุทไธสง และอำเภอ สตึก มีผู้ประกอบการดูทรายหลายราย

(๔) **ดินในจังหวัดมีลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย**

(๕) **แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญๆ ได้แก่**

- **แม่น้ำมูล** อยู่ทางตอนเหนือของจังหวัด มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี ๒๕๖.๖๙ ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นแหล่งน้ำสำคัญในการอุปโภค - บริโภค และเพื่อการเกษตร

- **ลำน้ำชี** เป็นลำน้ำแบ่งเขตจังหวัดบุรีรัมย์ และสุรินทร์ อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัด มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปี ประมาณ ๔๔๔.๖๙ ล้านลูกบาศก์เมตร

- **ลำปลายมาศ** ไหลมาจากจังหวัดนครราชสีมา สู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดบุรีรัมย์ มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปีประมาณ ๔๖๔.๗๒ ล้านลูกบาศก์เมตร

- **ลำนางรอง** เกิดจากเทือกเขาทางด้านทิศใต้ของจังหวัดบุรีรัมย์ มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปีประมาณ ๒๗๑.๗๑ ล้านลูกบาศก์เมตร

- **ลำปะเทีย** เกิดจากเทือกเขาทางตอนใต้ของจังหวัด มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปีประมาณ ๑๖๑.๗๖ ล้านลูกบาศก์เมตร

- **ลำพังซุ** มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยทั้งปีประมาณ ๑๔๖.๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

จังหวัดบุรีรัมย์ มีลุ่มน้ำย่อยทั้งหมด จำนวน ๑๐ ลุ่มน้ำ ปัจจุบันสามารถเก็บกักน้ำได้รวมทั้งสิ้น ๙๓๓.๔๕ ล้านลูกบาศก์เมตร แต่จากการวิเคราะห์จังหวัดบุรีรัมย์มีความต้องการใช้น้ำปริมาณทั้งสิ้น จำนวน ๑,๐๑๐.๔๔ - ๑,๑๕๗.๙๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งยังขาดปริมาณน้ำอีกประมาณ ๗๒.๙๙ - ๒๒๔.๖ ล้านลูกบาศก์เมตร

๑.๘ ข้อมูลเชิงสถิติที่สำคัญเชิงพื้นที่

(๑) **ด้านอุตสาหกรรม** จังหวัดบุรีรัมย์มีโรงงานอุตสาหกรรมทางการเกษตรเช่น โรงงานน้ำตาล โรงงานแปรรูปยางพารา โรงสีข้าว โรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง เป็นต้น และยังมีโรงงานอุตสาหกรรมอโลหะ (เหมืองแร่ เหมืองหิน) มีแร่หินบะซอลต์ หรือหินก่อสร้างที่ดีที่สุด ภาวการณ์ผลิตภาคอุตสาหกรรม มีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี ๑๖,๑๖๙.๙๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดิม ๑๕,๒๘๒.๕๑ ล้านบาท มีศักยภาพเหมาะสมที่จะส่งเสริมผลิตผลทางการเกษตรเพื่อป้อนโรงงานอุตสาหกรรม

(๒) **ด้านการเกษตร** จังหวัดบุรีรัมย์มีผลผลิตทางการเกษตร ที่มีศักยภาพและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในแต่ละปี เช่น

ข้าว มีพื้นที่ปลูก ๓,๐๕๖,๕๒๑ ไร่ ปริมาณการผลิต ประมาณ ๑.๑๔๐ ล้านตัน มูลค่าการจำหน่าย ประมาณ ๒๐,๕๒๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๒.๑๖

มันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูก ๓๐๑,๓๑๒ ไร่ ปริมาณการผลิต ประมาณ ๑.๕๐๑ ล้านตัน มูลค่าการจำหน่าย ประมาณ ๓,๕๗๗.๘๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๘.๐๔

อ้อย มีพื้นที่ปลูก ๒๕๐,๒๒๐ ไร่ ปริมาณการผลิต ประมาณ ๑.๓๒๒ ล้านตัน มูลค่าการจำหน่าย ประมาณ ๑,๔๒๑.๙๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๒๑.๗๕

ยางพารา มีพื้นที่ปลูก ๑๗๓,๙๖๙ ไร่ พื้นที่เปิดกรีด ๗๕,๕๘๒ ไร่ ปริมาณการผลิต ประมาณ ๐.๐๕๓ ล้านตัน มูลค่าการจำหน่ายประมาณ ๙.๑๖๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๒๑๙.๓๖

(๓) **ด้านการท่องเที่ยว** จังหวัดบุรีรัมย์มีแหล่งท่องเที่ยวทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางอารยธรรมขอม และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นจำนวนมาก เช่น อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง ปราสาทเมืองต่ำ แหล่งเตาเผาเครื่องเคลือบโบราณ ปากปล่องภูเขาไฟที่ดับแล้ว ๖ ลูก นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ สนามฟุตบอลไอโมบาย สเตเดียม สนามแข่งรถบุรีรัมย์ซิ่งอินเตอร์เนชั่นแนล เซอร์กิต และจุดผ่อนปรนการค้าช่องสายตะกู อำเภอบ้านกรวด มีพื้นที่ติดกับประเทศกัมพูชา ได้เปิดเป็นจุดผ่อนปรนการค้า เพื่อให้มีการค้าขายระหว่าง ๒ ประเทศร่วมกัน ส่งเสริมรายได้ของประเทศจากการท่องเที่ยวและการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้ามีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการยกระดับเป็นจุดผ่านแดนถาวรในอนาคตต่อไป

สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ ในปี ๒๕๕๖ จังหวัดบุรีรัมย์มีสถิตินักท่องเที่ยว จำนวน ๑,๔๖๕,๒๐๔ คน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๖.๐๐ เมื่อเทียบกับ ปี ๒๕๕๕ (๑,๐๗๗,๐๘๔ คน) และมีรายได้จากการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๕๕ จำนวน ๑,๔๐๖.๙๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๒.๕๒ เมื่อเทียบกับ ปี ๒๕๕๔ (๑,๑๔๘.๒๘ ล้านบาท) โดยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ จะเป็นการแวะเที่ยวที่ปราสาทพนมรุ้ง โดยไม่มีการพักค้างคืน จึงทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับจังหวัดใกล้เคียง แต่จะมีนักท่องเที่ยวมากในวันที่มีการแข่งขันฟุตบอล และในปัจจุบันตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีการลงทุนก่อสร้างสนามแข่งรถที่ได้มาตรฐานระดับโลกในพื้นที่จังหวัด ซึ่งมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์เพิ่มมากขึ้น ในวันหยุดสุดสัปดาห์ (เสาร์-อาทิตย์) ถ้ามีการแข่งบอล หรือมีการแข่งรถ มีนักท่องเที่ยวประมาณ ๓๐,๐๐๐-๕๐,๐๐๐ คน

(๔) **ด้านสินค้า OTOP** จังหวัดบุรีรัมย์มีสินค้า OTOP ที่หลากหลายประเภท เช่น ผ้าไหมที่เป็นลายเอกลักษณ์ของจังหวัด ผ้าซิ่นตีนแดง นอกจากนี้ยังมีสินค้า OTOP อีกหลากหลายประเภท เช่น ประเภทของใช้ที่เป็นผลิตภัณฑ์จากไม้ หรือจากผักตบชวา ประเภทสมุนไพรถนอมผิว ประเภทอาหาร เช่น ขาหมู กระจยาสารท กุนเชียง กุ้งจ่อม เป็นต้น

๑.๘ ข้อมูลสรุปผลการดำเนินการตามแผนฯ ที่ผ่านมา

ผลการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

โครงการตามงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๑๖ โครงการ งบประมาณ ๒๑๓,๗๔๙,๓๐๐ บาท มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ๆ ดังนี้

(๑) การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย โดยพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อส่งเสริมการเกษตร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดบุรีรัมย์ได้ทำการขุดลอกแหล่งน้ำต่างๆ เพื่อให้สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ในการเกษตรได้ จำนวน ๔๐ แห่ง สามารถเพิ่มพื้นที่รับน้ำได้ไม่น้อยกว่า ๔๙๓,๘๙๒ ไร่

(๒) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยว จากสถิติที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยว จำนวน ๑,๔๖๕,๒๐๔ คน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๖.๐๐ เมื่อเทียบกับ ปี ๒๕๕๕ (๑,๐๗๗,๐๘๔ คน) และมีรายได้จากการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๕๕ จำนวน ๑,๔๐๖.๙๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๒.๕๒ เมื่อเทียบกับ ปี ๒๕๕๔ (๑,๑๔๘.๒๘ ล้านบาท)

(๓) การพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น โดยเน้นการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ใหม่ลายเอกลักษณ์ของจังหวัด พร้อมทำการรณรงค์การสวมใส่ผ้าลายเอกลักษณ์ ซึ่งปัจจุบันได้รับการตอบสนองกันอย่างกว้างขวางจากทุกภาคส่วนมีรายการสั่งผลิตเป็นจำนวนมาก ทำให้กลุ่มอาชีพทอผ้าไหมมีรายได้เพิ่มขึ้น

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ

๒.๑ ความต้องการและศักยภาพของประชาชนในท้องถิ่น

ปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยประเมินผลกระทบเบื้องต้นจาก ความรุนแรง ความยากง่ายของปัญหา ความสอดคล้องกับนโยบายหรือยุทธศาสตร์ และความร่วมมือของประชาชน ที่ส่งผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพของประชาชนที่อาจเกิดขึ้นจากปัญหาดังกล่าว สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ ได้ดังนี้

ลำดับที่	ประเด็นปัญหา	ความต้องการและแนวทางแก้ไขปัญหา
๑	การขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร ในฤดูแล้ง แล้งจัด ฤดูฝนน้ำท่วมขัง แหล่งน้ำตื้นเงินไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ได้	- พัฒนาแหล่งน้ำให้สามารถกักเก็บน้ำได้เพิ่มขึ้น - สร้างจิตสำนึกในการใช้น้ำอย่างประหยัด - ทำระบบคลองชลประทานส่งน้ำ/แก้มลิง
๒	แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ขาดการพัฒนาด้านการบริการนักท่องเที่ยว เส้นทางคมนาคมเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวชำรุดทรุดโทรม	- พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิม สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และปรับปรุงเส้นทางเชื่อมโยงเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว พัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว
๓	ผลิตภัณฑ์ชุมชนไม่ได้มาตรฐาน ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง และขาดสถานที่จำหน่าย	- พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ได้มาตรฐาน และส่งเสริมกลุ่มอาชีพ - จัดตลาด/สถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์
๔	ไม่มีระบบกำจัดขยะแบบถูกหลักสุขาภิบาล และน้ำเน่าเสียจากการทิ้งขยะและสารพิษลงคูคลอง	- รณรงค์กำจัดขยะอย่างถูกวิธี/ธนาคารขยะ - รณรงค์คัดแยกขยะก่อนทิ้ง - ขุดลอกทางระบายน้ำ/ตรวจคุณภาพน้ำ/มลพิษ
๕	เกษตรกรขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำไม่เหมาะต่อการทำเกษตรกรรม	- เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ - ลดการใช้ปุ๋ยเคมี - รณรงค์ไม่เผาตอซังข้าว(ไถกลบตอซัง)ใบอ้อย
๖	ความยากจน และการอพยพลี้ภัยประชาชนขาดความมั่นใจในความปลอดภัย	- ส่งเสริมการประกอบอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - สร้างงานสร้างอาชีพในท้องถิ่นให้มีอย่างต่อเนื่อง - เพิ่มศักยภาพการป้องกันภัยและการรักษาความสงบ

ลำดับที่	ประเด็นปัญหา	ความต้องการและแนวทางแก้ไขปัญหา
๗	การบุกรุกและการตัดไม้ทำลายป่า พื้นที่ป่าขาดความชุ่มชื้น ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย	- สร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ - ปลูกป่า / ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ - จัดตั้งอาสาสมัครพิทักษ์ป่า
๘	การแตกแยกทางความคิดในทาง การเมือง ประชาชาชาติคุณธรรม และ จริยธรรม	- สร้างความรู้ความเข้าใจในการปกครองด้วย ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข และสร้างจิตสำนึกในการรักษา รักแผ่นดิน เคารพในกฎหมายบ้านเมือง ยอมรับกฎ กติกา ของสังคม สร้างคนให้เป็นคนดี มี จริยธรรม

๒.๒ ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัด

จังหวัดบุรีรัมย์เป็นจังหวัดที่ผลิตข้าวหอมมะลิพันธุ์ดี ยางพารา เกษตรอินทรีย์ ในด้านการท่องเที่ยว มีแหล่งโบราณสถานและอารยธรรมขอมที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามมีประเพณีวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทำเลที่ตั้งของจังหวัดมีภูมิประเทศที่ดี และการคมนาคมที่สะดวก ด้านอุตสาหกรรมมีโรงงานเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะโรงสีข้าว ด้านแรงงานมีกำลังแรงงานประมาณ ๘๘๐,๓๖๙ คน รวมทั้งแรงงานฝีมือส่งออกและแรงงานที่มีคุณภาพ ซึ่งต่างประเทศต้องการแรงงานที่มีฝีมือ ความต้องการของตลาดโลกด้านข้าวหอมมะลิ ยางพารา นอกจากนี้ภาคเอกชนมีความสนใจที่จะมาลงทุนสร้างเขตอุตสาหกรรม เป็นพันธมิตรและเชื่อมโยงระบบรวมถึงพันธมิตรการเชื่อมโยงระบบการท่องเที่ยวกับจังหวัดใกล้เคียง โดยมีผลการวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT Analysis) ดังนี้

จุดแข็ง (Strength)

๑. ภาคเกษตรกรรมและปศุสัตว์ มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ : ข้าวหอมมะลิ มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา และปศุสัตว์ที่สำคัญ : สุกร ไก่เนื้อ โคเนื้อ โคนม กระบือ
๒. มีพื้นที่จำนวนมาก แรงงานจำนวนมาก
๓. มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์กลางอารยธรรมขอม แหล่งโบราณสถาน โบราณคดี ก่อนประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวและศึกษาทางธรรมชาติ ที่มีศักยภาพสูงและมีวัฒนธรรมประเพณีที่หลากหลาย เช่น ปราสาทเขาพนมรุ้ง ซึ่งมีปรากฏการณ์มหัศจรรย์ทางสถาปัตยกรรม (ดวงอาทิตย์ขึ้น-ตก ตรง ๑๕ ช่องประตู) ปราสาทเมืองต่ำ ภูเขาไฟที่ดับแล้วหลายลูก ที่มองเห็นปากปล่องภูเขาไฟได้อย่างชัดเจน อุทยานแห่งชาติตราพระยาและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง เป็นต้น
๔. มีสนามกีฬาฟุตบอลที่มีชื่อเสียงและได้มาตรฐาน และจะมีสนามแข่งระดับโลกในอนาคต

๕. มีผ้าไหมที่เป็นเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง
๖. มีพื้นที่ตั้งในเส้นทาง Gate Way สู่อินโดจีน (จังหวัดมุกดาหาร) กับเขตประกอบการนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกและท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี
๗. มีปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายสาขาอาชีพ
๘. ความเป็นพหุวัฒนธรรม(ชาติพันธุ์ วัฒนธรรม)

จุดอ่อน (Weakness)

๑. ขาดระบบชลประทานและการบริหารจัดการน้ำเชิงระบบและทรัพยากรดินเสื่อมโทรม
๒. มีอัตราการว่างงานสูง แรงงานไม่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานสูง
๓. ขาดการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและการลงทุนด้านการท่องเที่ยวและบริการ
๔. กีฬาประเภทอื่นไม่ได้รับการสนใจและขาดการสนับสนุน
๕. ขาดการลงทุนด้านการตลาดของผลิตภัณฑ์ใหม่
๖. มีการเคลื่อนย้าย คน สิ่งผิดกฎหมาย แรงงานเถื่อน
๗. ความเป็นพหุวัฒนธรรม(ชาติพันธุ์ วัฒนธรรม)
๘. มีผลิตภัณฑ์มวลรวมต่ำ
๙. การขยายตัวด้านการลงทุนในพื้นที่ในระดับต่ำ
๑๐. หนี้สินครัวเรือนเพิ่มขึ้น
๑๑. การคมนาคมขนส่งระหว่างจังหวัดยังเป็น๒เส้นทาง

โอกาส (Opportunity)

๑. นโยบายของรัฐบาลครอบคลุมการพัฒนาทุกๆด้าน เช่น นโยบายการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร นโยบายเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอาหาร นโยบายส่งเสริมให้ปลูกพืชทดแทนพลังงาน ฯลฯ จากนโยบายดังกล่าว จังหวัดสามารถส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพ และทางเลือกการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับเกษตรกร
๒. มีภูเขาไฟที่ดับแล้วหลายลูก เป็น UNSEEN ที่น่าสนใจของประเทศ สามารถพัฒนาปากปล่องภูเขาไฟให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เป็น UNSEEN ใหม่ของประเทศไทย
๓. ด้านการคมนาคม สามารถที่จะพัฒนาเป็นศูนย์กลางขนถ่ายสินค้า หรือจุดรวมสินค้า (Logistic Center) เพื่อส่งออกตามเส้นทาง GATE WAY และอีสเทิร์นซีบอร์ด สู่อินโดจีน (จังหวัดมุกดาหาร)
๔. มีผลการวิจัยความพร้อมด้านการพัฒนา
๕. มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน(กัมพูชา) สามารถพัฒนาด้านการค้าและการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
๖. มีชาวต่างชาติที่มาแต่งงานกับคนไทยจำนวนมากที่พำนักในพื้นที่จังหวัด

ข้อจำกัด (Threat)

๑. ความผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลก ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตไม่แน่นอน
 ๒. ภาวะเศรษฐกิจโลกเปลี่ยนแปลง ทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันชะลอตัวทำให้เกิดปัญหาการว่างงานในพื้นที่มากขึ้น
 ๓. เป็นจังหวัดที่ประสบปัญหาภัยทางธรรมชาติ เช่น ฤดูฝนน้ำท่วม ฤดูแล้งแล้งมาก
 ๔. เส้นทางคมนาคมหลักของจังหวัด ยังคงเป็น ๒ ช่องทางจราจร ซึ่งมีสภาพแคบจึงเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของจังหวัด
 ๕. นโยบายการต่างประเทศของรัฐบาล มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
 ๖. มีแรงงานอพยพออกนอกพื้นที่จำนวนมาก ทำให้ขาดแคลนแรงงานทุกภาคการผลิต
- จากการวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัด พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์มีจุดแข็งในด้านต่างๆ ที่เป็นศักยภาพของจังหวัดเพื่อกำหนดตำแหน่งจุดยืนทางยุทธศาสตร์ได้ อาทิเช่น

ด้านอุตสาหกรรม จังหวัดบุรีรัมย์มีโรงงานอุตสาหกรรมทางการเกษตรเช่น โรงงานน้ำตาล โรงงานแปรรูปยางพารา โรงสีข้าว โรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง เป็นต้น และยังมีโรงงานอุตสาหกรรมโลหะ (เหมืองแร่ เหมืองหิน) มีแร่หินบะซอลต์ หรือหินก่อสร้างที่ดีที่สุด ภาวการณ์ผลิตภาคอุตสาหกรรม มีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี ๑๖,๑๖๙.๙๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดิม ๑๕,๒๘๒.๕๑ ล้านบาท มีศักยภาพเหมาะสมที่จะส่งเสริมผลิตผลทางการเกษตรเพื่อป้อนโรงงานอุตสาหกรรม

ด้านการเกษตร จังหวัดบุรีรัมย์มีผลผลิตทางการเกษตร ที่มีศักยภาพและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในแต่ละปี เช่น

ข้าว มีพื้นที่ปลูก ๓,๐๕๖,๕๒๑ ไร่ ปริมาณการผลิต ประมาณ ๑.๑๔๐ ล้านตัน มูลค่าการจำหน่าย ประมาณ ๒๐,๕๒๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๒.๑๖

มันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูก ๓๐๑,๓๑๒ ไร่ ปริมาณการผลิต ประมาณ ๑.๕๐๑ ล้านตัน มูลค่าการจำหน่าย ประมาณ ๓,๕๗๗.๘๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๘.๐๔

อ้อย มีพื้นที่ปลูก ๒๕๐,๒๒๐ ไร่ ปริมาณการผลิต ประมาณ ๑.๓๒๒ ล้านตัน มูลค่าการจำหน่าย ประมาณ ๑,๔๒๑.๙๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๒๑.๗๕

ยางพารา มีพื้นที่ปลูก ๑๗๓,๙๖๙ ไร่ พื้นที่เปิดกรีด ๗๕,๕๘๒ ไร่ ปริมาณการผลิต ประมาณ ๐.๐๕๓ ล้านตัน มูลค่าการจำหน่ายประมาณ ๙.๑๖๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๒๑๙.๓๖

ด้านการท่องเที่ยว จังหวัดบุรีรัมย์มีแหล่งท่องเที่ยวทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางอารยธรรมขอม และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นจำนวนมาก เช่น อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง ปราสาทเมืองต่ำ แหล่งเตาเผาเครื่องเคลือบโบราณ ปากปล่องภูเขาไฟที่ดับแล้ว ๖ ลูก นอกจากนี้ จังหวัดบุรีรัมย์ยังมีพื้นที่ติดกับประเทศกัมพูชา และได้เปิดเป็นจุดผ่อนปรนการค้าบริเวณช่องสายตะกู อำเภอบ้านกรวด เพื่อให้มีการค้าขายระหว่าง ๒ ประเทศร่วมกัน ส่งเสริมรายได้ของประเทศ

จากการท่องเที่ยวและการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้ามีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการยกระดับเป็นจุดผ่านแดนถาวรในอนาคตต่อไป

สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ ในปี ๒๕๕๖ จังหวัดบุรีรัมย์มีสถิตินักท่องเที่ยว จำนวน ๑,๔๖๕,๒๐๔ คน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๖.๐๐ เมื่อเทียบกับ ปี ๒๕๕๕ (๑,๐๗๗,๐๘๔ คน) และมีรายได้จากการท่องเที่ยว ในปี ๒๕๕๕ จำนวน ๑,๔๐๖.๙๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๒.๕๒ เมื่อเทียบกับ ปี ๒๕๕๔ (๑,๑๔๘.๒๘ ล้านบาท) โดยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ จะเป็นการแวะเที่ยวที่ปราสาทพนมรุ้ง โดยไม่มีการพักค้างคืน จึงทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับจังหวัดใกล้เคียง แต่จะมีนักท่องเที่ยวมากในวันที่มีการแข่งขันฟุตบอล และในอนาคตตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีการลงทุนก่อสร้างสนามแข่งรถที่ได้มาตรฐานระดับโลกในพื้นที่จังหวัด

ด้านสินค้า OTOP จังหวัดบุรีรัมย์มีสินค้า OTOP ที่หลากหลายประเภท เช่น ผ้าไหมที่เป็นลายเอกลักษณ์ของจังหวัด ผ้าขึ้นดินแดง นอกจากนี้ยังมีสินค้า OTOP อีกหลากหลายประเภท เช่น ประเภทของใช้ที่เป็นผลิตภัณฑ์จากไม้ หรือจากผักตบชวา ประเภทสมุนไพรถนอมผิว ประเภทอาหาร เช่น ขาหมู กระจยาสารท กุนเชียง กุ้งจ่อม เป็นต้น

จังหวัดได้พิจารณาเห็นว่าศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด จังหวัดมีต้นทุนที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวตาม และยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี ๒๕๕๘ ในการเพิ่มศักยภาพของเมืองเพื่อเชื่อมโยงโอกาสจากอาเซียนในด้านการท่องเที่ยว จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาจังหวัดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ ว่า “ศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เศรษฐกิจมั่นคง สังคมเป็นสุข” และกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) โดยจะทำให้จังหวัดบุรีรัมย์เป็น “เมืองท่องเที่ยว” โดยใช้ปราสาทพนมรุ้งซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด และเป็นสิ่งมหัสจรรย์ของโลก เป็นจุดขายและเป็นจุดศูนย์กลางในการท่องเที่ยวของจังหวัด และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ภายในจังหวัด เช่น การท่องเที่ยวด้านกีฬา (สนามฟุตบอล สนามแข่งรถ การส่งเสริมเมืองมวยไทยโลก เป็นต้น) ตลอดจนเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับจังหวัดข้างเคียง และประเทศเพื่อนบ้าน นครวัด นครธม ของประเทศกัมพูชา โดยในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อไปสู่จุดของการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวได้นั้น จังหวัดได้พิจารณาเห็นว่า การพัฒนาในสิ่งต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นกิจกรรมที่สนับสนุนนำไปสู่ความสำเร็จในการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว และเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวได้ โดยได้นำแนวคิดของรูปแบบของตัวแบบระบบการบริหารจัดการรายกรณี B – CM Model : Buriram Case Management Model มาใช้ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด ภายใต้ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ๙ ประการ ประกอบด้วย ๑) ด้านที่พัก ๒) ด้านสุขภาพและอาหารปลอดภัย ๓) ด้านความพร้อมด้านสาธารณูปโภค ๔) ด้านพนักงานต้อนรับ ๕) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ๖) ด้านของที่ระลึกและสินค้าประณีต ๗) ด้านโซนนิ่งสถานบริการ ๘) ด้านท่องเที่ยวและการเป็นเจ้าของที่ดี และ ๙) ด้านการจัดทำระบบฐานข้อมูลแบบประเมินผล โดยดำเนินการภายใต้เป้าหมายสูงสุดคือ

“บุรีรัมย์สันติสุข บนความพอเพียง เพื่ออนาคตลูกหลานชาวบุรีรัมย์ ครอบครัวเดียวกัน สายเลือดเดียวกัน”

จังหวัดบุรีรัมย์กำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด (Positioning) ๔
ด้าน คือ

๑. พัฒนาศักยภาพศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม “เขาพนมรุ้ง”
๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย
๓. ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่
๔. ส่งเสริมการค้าชายแดนเพื่อการค้าและการลงทุน

แนวโน้มการลงทุนด้านเศรษฐกิจของจังหวัดบุรีรัมย์ ปี ๒๕๕๘

จากข้อมูลสำนักงานคลังจังหวัด จัดเก็บข้อมูลแบบ Bottom up ผลิตภัณฑ์มวลรวม
จังหวัดต่อหัวประชากร (GPP Per Capita) ปี ๒๕๕๖ ของจังหวัดบุรีรัมย์ เท่ากับ ๕๗,๕๑๖.๔๐
บาท ซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๖๘ ของประเทศ (จากจำนวน ๗๗ จังหวัด) และเป็นลำดับที่ ๑๓ ของภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ (จากจำนวน ๒๐ จังหวัด) จากข้อมูลในปีที่ผ่านมา มองเห็นแนวโน้มของ
เศรษฐกิจจังหวัดว่าควรจะเน้นการลงทุนในปีต่อไปในทิศทางใด เดิมจังหวัดบุรีรัมย์เป็นสังคม
เกษตรกรรมที่พัฒนามาควบคู่กับภาคอุตสาหกรรมมาโดยตลอด แต่ปัจจุบันอัตราการขยายตัวภาค
เกษตรไม่แน่นอน จากตัวเลขภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่หดตัว อันเนื่องมาจากสภาพภูมิอากาศ
และภัยธรรมชาติที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ส่วนภาคบริการเป็นภาคที่มีอัตราการเจริญเติบโตขยายตัว
อย่างต่อเนื่อง จากการคมนาคมขนส่งที่สะดวกรวดเร็วขึ้น ปัจจุบันจังหวัดบุรีรัมย์เป็นจังหวัดที่
น่าสนใจในสายตาคนภายนอกเพราะขณะนี้เรามีทีมฟุตบอลที่แข็งแกร่งที่สุดในประเทศและเป็นทีม
มีชื่อเสียงระดับเอเชียอีกด้วย อีกทั้ง เรายังมีสนามฟุตบอลที่ได้ชื่อว่าเป็นสนามฟุตบอลแห่งใหม่ที่
ยิ่งใหญ่ได้มาตรฐานและสวยที่สุดในประเทศ ที่ใครๆ ก็อยากมาสัมผัสถึงบรรยากาศ นั่นคือ
สนามกีฬา นิวไอโมบา สเตเดียม นั่นเอง และนอกจากนั้นจังหวัดบุรีรัมย์ยังมีแหล่งท่องเที่ยว
หลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นแหล่งโบราณสถานเพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยว
ที่ใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ อันเป็นที่รู้จักและยอมรับจากคนทั่วไปในปัจจุบัน คือ **เขลา
เพลิน** สถานที่ท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ของจังหวัดที่ไม่เคยมีมาก่อน และนอกจากนี้ภาคเอกชนของ
จังหวัดยังได้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มเติมอีกมาก ไม่ว่าจะเป็น **สนามแข่งรถระดับโลก**
(Chang international circuit) ที่เปิดดำเนินการแล้ว ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ผ่านมา
จากตัวเลขการจัดทำสถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดบุรีรัมย์ที่ผ่านมา ภาคบริการด้านการ
ท่องเที่ยวและโรงแรมมีการขยายตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับ จึงน่าจะได้รับการลงทุนอย่าง
ต่อเนื่อง ดังนั้น จำนวนโรงแรม ห้องพัก ภัตตาคาร ร้านอาหาร ควรจะต้องได้รับการพัฒนาขึ้น
เป็นลำดับแรก เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาในจังหวัดจำนวนเพิ่มขึ้น

สรุปสิ่งที่ภาคเอกชนควรทำการลงทุนในจังหวัดบุรีรัมย์ปี ๒๕๕๘

๑. **โรงแรมและภัตตาคาร** (ที่พัก,ร้านอาหารทั้งในตัวเมืองและต่างอำเภอ) ประมาณร้อยละ ๕๐ เพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาจังหวัดในอนาคต อีกทั้งจังหวัดบุรีรัมย์ถือเป็นจังหวัดทางผ่านเพื่อเป็น ที่พักก่อนการเดินทางไปยังจังหวัดอื่นๆได้และไม่ไกลจากกรุงเทพมหานครมากนัก (ประมาณ ๓๘๓ กม.)

๒. **การขายส่ง ขายปลีกฯ** (ศูนย์การค้า,ห้างสรรพสินค้า) ประมาณร้อยละ ๓๐ เนื่องจากเป็นจังหวัด ที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา และอนาคตเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจอาเซียน อาจมีการพัฒนาช่องทางสายตะกูที่ปัจจุบันเป็นจุดผ่อนปรนการค้าชายแดนระหว่างไทย-กัมพูชา เป็นจุดผ่านแดนถาวร จังหวัดจึงควรมีศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้าเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

๓. **อุตสาหกรรมด้านการเกษตร** ประมาณร้อยละ ๒๐ เช่น โรงงานน้ำตาลและโรงงานผลิตแป้งมันสำปะหลัง เพื่อรองรับผลผลิตของเกษตรกรและกระตุ้นอุตสาหกรรม การเกษตรให้เติบโตขึ้นอีก โดยที่ไม่ต้องส่งออกไปทำการผลิตข้ามจังหวัด (โซนนิ่งภาคเกษตร) อันจะส่งผลทำให้ภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดขยายตัว

๒.๓ การทำ SWOT

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ศักยภาพจังหวัดบุรีรัมย์ (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strength) ภาคเกษตรกรรมและปศุสัตว์ มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ:มีข้าวหอมมะลิ มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา และปศุสัตว์ที่สำคัญ : สุกร ไก่เนื้อ โคเนื้อ โคนม กระบือ มีพื้นที่จำนวนมาก แรงงานจำนวนมาก มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์กลางอารยธรรมขอม แหล่งโบราณสถาน โบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวและศึกษาทางธรรมชาติ ที่มีศักยภาพสูงและมีวัฒนธรรมประเพณีที่หลากหลาย เช่น ปราสาทเขาพนมรุ้ง ซึ่งมีปรากฏการณ์มหัศจรรย์ทางสถาปัตยกรรม (ดวงอาทิตย์ขึ้น-ตก ตรง ๑๕ ช่องประตู) ปราสาทเมืองต่ำ ภูเขาไฟที่ดับแล้วหลายลูก ที่มองเห็นปากปล่องภูเขาไฟได้อย่างชัดเจน อุทยานแห่งชาติตราพระยาและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง เป็นต้น มีสนามกีฬาฟุตบอลที่มีชื่อเสียงและได้มาตรฐาน มีผ้าไหมที่เป็นเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง มีพื้นที่ตั้งในเส้นทาง Gate Way สุรินทร์-โคกสูง (จังหวัดมุกดาหาร) กับเขตประกอบการนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี มีปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายสาขาอาชีพ ความเป็นพหุวัฒนธรรม(ชาติพันธุ์ วัฒนธรรม)	จุดอ่อน (Weakness) ระบบชลประทานและขาดการบริหารจัดการน้ำเชิงระบบและทรัพยากรดินเสื่อมโทรม มีอัตราการว่างงานสูง แรงงานไม่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานสูง ขาดการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและการลงทุนด้านการท่องเที่ยวและบริการ กีฬาประเภทอื่นไม่ได้รับการสนใจและขาดการสนับสนุน ขาดการลงทุนด้านการตลาดของผลิตภัณฑ์ใหม่ มีการเคลื่อนย้ายคน สิ่งผิดกฎหมาย แรงงานเถื่อน ความเป็นพหุวัฒนธรรม(ชาติพันธุ์ วัฒนธรรม) มีผลิตภัณฑ์มวลรวมต่ำ การขยายตัวด้านการลงทุนในพื้นที่ในระดับต่ำ หนี้สินครัวเรือนเพิ่มขึ้น การคมนาคมขนส่งระหว่างจังหวัดยังเป็น ๒ เส้นทาง
โอกาส (Opportunity) นโยบายของรัฐบาลครอบคลุมการพัฒนาทุกด้าน เช่น นโยบายการประกันราคาพืชผลทางการเกษตร นโยบายเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านอาหาร นโยบายส่งเสริมให้ปลูกพืชทดแทนพลังงาน ฯลฯ จากนโยบายดังกล่าว จังหวัดสามารถส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพ และทางเลือกการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับเกษตรกร มีภูเขาไฟที่ดับแล้วหลายลูก เป็น UNSEEN ที่น่าสนใจของประเทศ สามารถพัฒนาปากปล่องภูเขาไฟให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เป็น UNSEEN ใหม่ของประเทศไทย ด้านการคมนาคม สามารถที่จะพัฒนาเป็นศูนย์กลางขนถ่ายสินค้า หรือจุดรวมสินค้า (Logistic Center) เพื่อส่งออกตามเส้นทาง GATE WAY และอีสเทิร์นซีบอร์ด สุรินทร์-โคกสูง(จังหวัดมุกดาหาร) มีผลการวิจัยด้านความพร้อมด้านการพัฒนา มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน(กัมพูชา) สามารถพัฒนาด้านการค้าและการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม มีชาวต่างชาติที่มาแต่งงานกับคนไทยจำนวนมากที่พำนักในพื้นที่จังหวัด	ข้อจำกัด (Threat) ความผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลก ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตไม่แน่นอน ภาวะเศรษฐกิจโลกเปลี่ยนแปลง ทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันชะลอตัวทำให้เกิดปัญหา การว่างงานในพื้นที่มากขึ้น เป็นจังหวัดที่ประสบปัญหาภัยทางธรรมชาติ เช่น ฤดูฝนน้ำท่วม ฤดูแล้งแล้งมาก เส้นทางทางคมนาคมหลักของจังหวัด ยังคงเป็น ๒ ช่องทางจราจร ซึ่งมีสภาพแคบ จึงเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของจังหวัด นโยบายการต่างประเทศของรัฐบาล มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มีแรงงานอพยพออกนอกพื้นที่จำนวนมาก ทำให้ขาดแคลนแรงงานทุกภาคการผลิต

๓. แผนพัฒนาของจังหวัดบุรีรัมย์ (พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐)

๓.๑ วิสัยทัศน์จังหวัดบุรีรัมย์ (Vision)

“ศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เศรษฐกิจมั่นคง สังคมเป็นสุข”

๓.๒ พันธกิจของจังหวัดบุรีรัมย์ (Mission)

“สร้างรายได้ให้แก่ราษฎร โดยการพัฒนาอาชีพทางการเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง การยกระดับสินค้าชุมชนเพื่อเพิ่มมูลค่าการจำหน่าย การส่งเสริมทางการท่องเที่ยว การช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการประกอบอาชีพ การศึกษา การสาธารณสุข การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรักษาความสงบเรียบร้อย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ในการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในทุกด้าน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของราษฎรให้ดีขึ้น”

๓.๓ เป้าประสงค์รวม

๑. เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และผู้นำด้านการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย
๒. คนบุรีรัมย์มีคุณภาพชีวิตที่ดี ร่มเย็น เป็นสุข ในปี ๒๕๖๐
๓. อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการมีส่วนร่วมสู่สมดุลสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๔. ประชาสังคมมีความมั่นคงและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๕. การบริหารจัดการ มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล บนพื้นฐานธรรมาภิบาล”

๓.๔ ตัวชี้วัดและเป้าหมายการพัฒนา (KPI/Targets)

“ เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางอารยธรรมขอม ”

๓.๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues)

๓.๕.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ด้านเศรษฐกิจ

"เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และผู้นำด้านการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย"

เป้าประสงค์

๑. ศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม
๒. ผู้นำด้านสินค้าเกษตรปลอดภัย

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด
๒. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา
๓. จำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา (คน)

๔. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของเครือข่ายการท่องเที่ยว
๕. จำนวน อปท. ที่ร่วมจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว
๖. จำนวนประชาชนที่มารับบริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว (คน)
๗. ร้อยละที่ลดลงของต้นทุนการผลิตต่อหน่วยพื้นที่ (ไร่)
๘. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าไหม (ล้าน)
๙. จำนวนวิสาหกิจชุมชนที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด (แห่ง)
๑๐. จำนวนกลุ่มผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ไว้ใช้เอง/จำหน่าย
๑๑. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการจัดการคุณภาพสินค้า (ราย)
๑๒. ร้อยละเกษตรกรที่ผ่านมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในระดับสากล
๑๓. ร้อยละของผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นของจังหวัดบุรีรัมย์ที่ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)
๑๔. จำนวนแหล่งน้ำ/พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น (แห่ง)
๑๕. จำนวนที่เพิ่มขึ้นจากการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๑๖. เพิ่มพื้นที่ปลูกยางพารา (ไร่)
๑๗. จำนวนแรงงานได้รับการพัฒนาฝีมือให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ
๑๘. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของฟาร์มปศุสัตว์ที่มีคุณภาพ
๑๙. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของบ่อแก๊สชีวภาพภายในเกษตรกรรายย่อย
๒๐. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประสิทธิภาพการผลิตของอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร

กลยุทธ์

๑. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน
๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว
๓. พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
๔. พัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว
๕. ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
๖. พัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว
๗. พัฒนาและส่งเสริมกีฬาสนับสนุนการท่องเที่ยว
๘. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร
๙. ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตร
๑๐. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยและได้มาตรฐาน
๑๑. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
๑๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
๑๓. พัฒนาองค์กรเกษตรให้มีความเข้มแข็ง
๑๔. พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร
๑๕. ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
๑๖. การบริหารจัดการทางการเกษตร

๓.๕.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

"คนบุรีรัมย์มีคุณภาพชีวิตที่ดี ร่มเย็น เป็นสุข ในปี ๒๕๖๐ "

เป้าประสงค์

๑. คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๒. ชุมชนเข้มแข็งตามวิถีพอเพียง
๓. สังคมร่มเย็นภายใต้การบริหารจัดการที่มีธรรมาภิบาล (PMQA) รักษาอัตลักษณ์ (วัฒนธรรม)

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. ระดับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาเพื่อลดจำนวนครัวเรือนยากจน ที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.
๒. ร้อยละของครัวเรือนที่ได้รับการสำรวจและผ่านเกณฑ์เป็นครัวเรือนอบอุ่น
๓. จำนวนประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนตลอดจนการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
๔. ร้อยละของราษฎรได้รับการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โรงงานอุตสาหกรรม และสามารถทำให้เกิดการจ้างงาน
๕. มีการเชื่อมโยงเครือข่ายคมนาคมขนส่งระหว่างชุมชนให้มีความปลอดภัยมากขึ้น (สาย)
๖. ระดับความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
๗. ร้อยละของสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ QA
๘. ร้อยละของการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
๙. โรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น
๑๐. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๑. ร้อยละของความพึงพอใจของผู้มารับบริการ
๑๒. ระดับความสำเร็จของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ
๑๓. ระดับความสำเร็จของการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมติดตามตรวจสอบการปฏิบัติราชการ
๑๔. ผู้ว่างงาน ผู้ถูกเลิกจ้าง นักเรียน นักศึกษาได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สถานประกอบการและมีอาชีพสร้างรายได้ (ราย)
๑๕. ส่งเสริมและสร้างแนวทางพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่เพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย
๑๖. ร้อยละของอำเภอป้องกันควบคุมโรคเข้มแข็งอย่างยั่งยืน
๑๗. ร้อยละของอำเภอสุขภาพดีวิถีไทย
๑๘. ร้อยละของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพตนเองตามเกณฑ์มาตรฐาน
๑๙. ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์
๒๐. ร้อยละชุมชนที่พัฒนาตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

๒๑. ร้อยละของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
๒๒. ร้อยละของการส่งเสริมวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงในหน่วยงานต่างๆ
๒๓. ระดับความสำเร็จในการสร้างความเข้มแข็งด้านวัฒนธรรมแก่ชุมชน
๒๔. ระดับความสำเร็จในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนนักศึกษา
๒๕. มีการส่งเสริมงานวิจัยด้านสังคมคนบุรีรัมย์

กลยุทธ์

๑. พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนบุรีรัมย์ให้มีความมั่นคงเพิ่มขึ้น
- ๒ ส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวให้มีความอบอุ่น
๓. สร้างและพัฒนาเครือข่ายชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งตามวิถีพอเพียง
๔. พัฒนาสังคมโดยใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อให้เกิดความสงบสุขและร่มเย็น

๓.๕.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

"อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการมีส่วนร่วม สู่สมดุลสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน "

เป้าประสงค์

๑. ทรัพยากรธรรมชาติเกิดความสมดุลอย่างยั่งยืน
๒. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. เป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดดเด่นของประเทศ
๔. เกิดความหลากหลายทางชีวภาพ ในทุกพื้นที่
๕. การบริหารจัดการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี มีคุณภาพ

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. ร้อยละของเครือข่ายอาสาสมัครอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ
๓. ระดับความสำเร็จของการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง
๔. ระดับความสำเร็จของการสร้างความสมดุลทางธรรมชาติที่ยั่งยืน
๕. ระดับความสำเร็จของการบังคับใช้กฎหมาย ข้อบัญญัติต่างๆ
๖. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบการจัดการขยะ
๗. ร้อยละของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
๙. ร้อยละของการมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
๑๐. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพ
๑๑. ระดับความสำเร็จในการอนุรักษ์และเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ชุ่มน้ำและในผืนป่า
๑๒. ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๓. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการ
๑๔. จำนวนแหล่งน้ำได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

๑๕. จำนวนแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

๑. การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืน
๒. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและจิตสำนึกที่ดี
๓. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
๔. ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ
๕. การบริหารจัดการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ

๓.๕.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ด้านรักษาความมั่นคงและความสงบ

“ประชาสังคมมีความมั่นคง และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน”

เป้าประสงค์

๑. สังคมปลอดภัยเสถียร
๒. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๓. การจัดการแผนความมั่นคง ภายใต้ความเข้มแข็งผสมกลมกลืนและความหลากหลายทางวัฒนธรรม

๔. การสร้างความสมานฉันท์และความสามัคคีของประชาชนในจังหวัด

๕. การบูรณาการจัดระเบียบสังคม

๖. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและอุบัติเหตุทางถนน

๗. การป้องกันและเฝ้าระวังภัยสุขภาพ

๘. การบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ภายใต้การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย

๑. ระดับความสำเร็จในการสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาพลังมวลชนอาสาสมัครเสถียร

๒. ร้อยละของหมู่บ้านชายแดนเข้มแข็ง

๓. ร้อยละของการฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาบำบัดเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

๔. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาจุดตรวจจุดสกัดกั้นยาเสพติด

๕. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาเครือข่ายข่าวภาคประชาชน

๖. ร้อยละของเครือข่ายข่าวภาคประชาชนที่เพิ่มขึ้น

๗. ระดับความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ยั่งยืน

๘. ร้อยละของความสำเร็จในกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายา

เสพติด

๙. ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาสื่อและการประชาสัมพันธ์ในการป้องกันและแก้ไข

ปัญหายาเสพติด

๑๐. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน

๑๑. ร้อยละความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรม

๑๒. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๑๓. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชุดรักษาความปลอดภัยของหมู่บ้าน
๑๔. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาบุคลากรรักษาความสงบเรียบร้อย
๑๕. ร้อยละของเครือข่ายอำนวยความสะดวกที่เป็นธรรมที่เพิ่มขึ้น
๑๖. ระดับความสำเร็จในการจัดตั้งและพัฒนาเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อความมั่นคง
๑๗. ระดับความสำเร็จในการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายยุติธรรมชุมชน
๑๘. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของศูนย์เครือข่ายยุติธรรมชุมชน
๑๙. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาเครือข่ายคุมประพฤติ
๒๐. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาความสัมพันธ์อันดีระดับท้องถิ่นกับประเทศเพื่อนบ้าน
๒๑. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาเพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน
๒๒. ระดับความสำเร็จในการสนับสนุนส่งเสริมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๒๓. ระดับความสำเร็จรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด
๒๔. ร้อยละความสำเร็จในการพัฒนาระบบสมานฉันท์หมู่บ้าน
๒๕. ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมให้เกิดความสมานฉันท์และความสามัคคีของประชาชนภายในจังหวัด

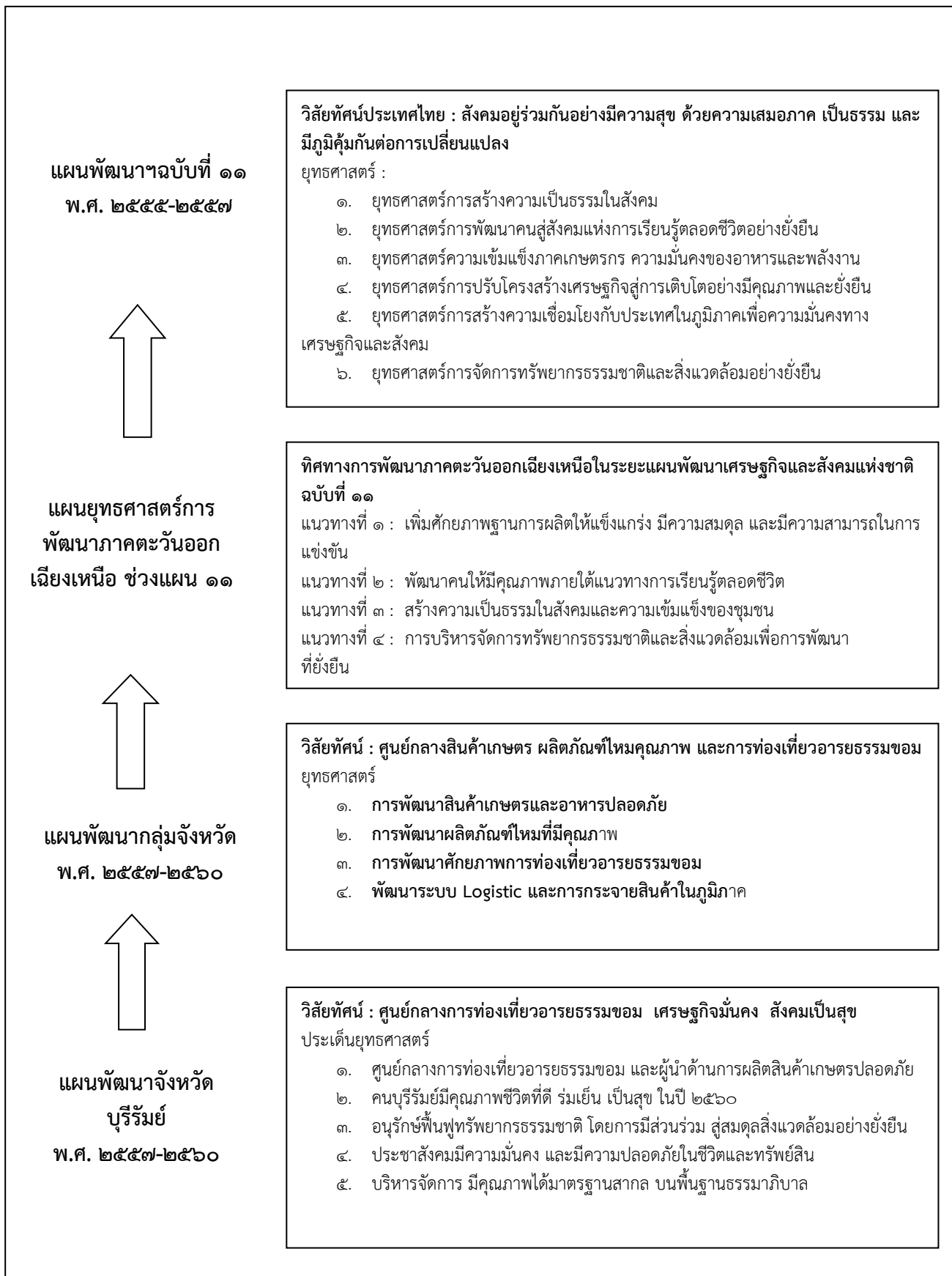
๒๖. ระดับความสำเร็จในการสร้างจิตสำนึกให้กับผู้ประกอบการปฏิบัติตามกฎหมาย
๒๗. ระดับความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด
๒๘. ระดับความสำเร็จในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๒๙. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๓๐. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาเครือข่ายเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๓๑. ระดับความสำเร็จในการลดอุบัติเหตุบนท้องถนน
๓๒. ระดับความสำเร็จในการป้องกันและเฝ้าระวังภัยสุขภาพ
๓๓. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อเฝ้าระวังภัยสุขภาพ
๓๔. ระดับความสำเร็จในการร่วมมือทางการแพทย์ระหว่างประเทศ
๓๕. ระดับความสำเร็จในการประชาสัมพันธ์ความรู้แก่ประชาชน
๓๖. ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการที่มีคุณภาพภายใต้การบริหารจัดการที่ดี

กลยุทธ์

๑. สร้างความเข้มแข็งและพัฒนาพลังมวลชนเอาชนะยาเสพติด
๒. จัดให้มีการป้องกัน ปรามปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน
๓. พัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้สังคมปลอดภัยยาเสพติด
๔. การป้องกันและปรามปรามอาชญากรรม
๕. พัฒนาระบบความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๖. พัฒนาระบบเครือข่ายภาคประชาชน
๗. พัฒนาความสัมพันธ์อันดีระดับท้องถิ่นกับประเทศเพื่อนบ้าน
๘. พัฒนาเพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน
๙. สนับสนุนส่งเสริมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๑๐. รักษาความมั่นคงภายในจังหวัด

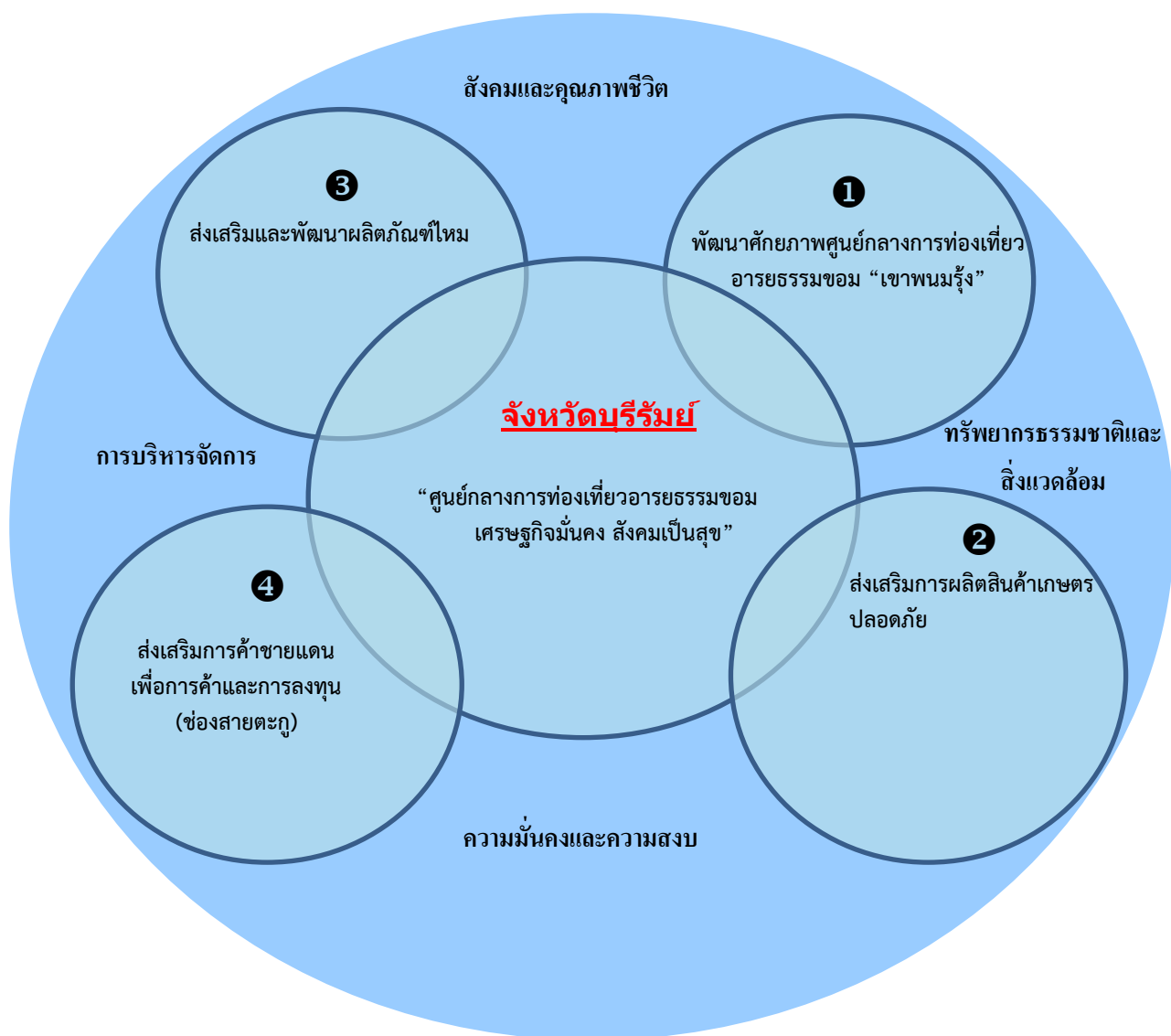
ความสอดคล้องและตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาประเทศของ
แผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐

ความสอดคล้องและตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. ๒๕๕๗-

Positioning

จังหวัดบุรีรัมย์

ส่วนที่ ๓
แผนงาน/โครงการ
(แบบ จ. ๑)